

Boven: Let tijdens je wandeling op sporen van bevers! Foto: Kevin Feytons
Onder: Vlnr: Jan, Lars en Kevin van Natuurpunt Holsbeek. Een staaltje intergeneratieel plezier.
Foto: Hendrik Moeremans

Jan zag hem al in actie: de bever van het Dunbergbroek. Foto: Vilda/Lars Soerink

Wintertijd aan de Winge: op avontuur in het Hageland

Tussen het Rode Ridder-kasteel van Horst en de Sint-Mauruskerk van Holsbeek ligt een even onbekend als overweldigend stuk natuur. Trek je stoute laarzen aan en stap goedgemutst mee in een beeldrijk verhaal van pittige heuvels, mystieke bossen en vriendschap die de generatiekloof moeiteloos over springt. Om het met de woorden van de heldhaftige stripfiguur te zeggen: bij Sint-Joris en zijn draak! **Tekst: Hendrik Moeremans**

Toen rode en andere ridders op hun ros het Hageland doorkruisten, werd het landschap getekend door de pittige ijzerzandsteenheuvels. En vandaag is dat niet anders. Een duizelingwekkende afdaling over een holle kasseiweg brengt mijn Bluebike kletterend en rammelend tot stilstand bij

de kerk van Holsbeek. En tegelijk ook bij Jan Wyckmans (72) conservator en Kevin Feytons (29) co-conservator van Natuurpunt Holsbeek, die zo hulpvaardig zijn om me vandaag op trot te nemen. “Ziedaar, de jongste voorzitter van het land!”, roept Jan terwijl Lars Smout (26) breedlachend maar met kleine oogjes op

ons gezelschap toe stapt. En weg zijn we.

Geen enkel verhaal over de Hagelandse vallei kan beginnen zonder het over de Winge te hebben. Op slingerende wijze bevloeit het beekje de 3 kilometer brede Hagelandse vallei, die zich op het kruispunt bevindt tussen zandige

Boven: In natte periodes buffert het Dunbergbroek bakken regenwater. Foto: Staf De Roover | Onder: Het natuurherstelproject LIFE Hageland moet de grauwe klauwier meer kansen geven. Foto: Vilda/ Yves Adams

kempen en de zware Brabantse leemgronden. Resultaat: blauwgraslanden, die hun naam danken aan de blauwe schijn van de unieke planten die erin te vinden zijn. En een nat laarzenlandschap natuurlijk, vooral in de winter. Water sijpelt in de grond van de omliggende heuvels en vloeit naar de vallei, waar het opborrelt als vruchtbare kwel. Het natuurgebied Dunbergbroek doet zo dienst als een natuurlijke spons en houdt woongebieden in de buurt droog. Terwijl we langs een mangrove van elzenbroekbossen lopen, wordt duidelijk dat een knabbelende bever het natte gebied ook weet te smaken. We komen de ene na de andere dam tegen.

De Winge boetseert deze vallei. En toch zit er een smet op het blazoen van de beek. Het water is op verschillende

plaatsen nog sterk vervuild, waardoor het gebied na zware regenval het rioolputje van de heel regio dreigt te worden. “Zo’n bever houdt daar weinig rekening mee natuurlijk. Kwetsbare natuur en waterbuffering combineren gaat pas lukken wanneer het water opnieuw zuiver is. Anders blijft het vervuilde slib de vallei besmeuren na een overstroming”, zegt Jan.

Muizenissen en de Europese turbo

Terwijl een houtsnip wat stuntelig over het open landschap met grachtjes klapwiekt, kom ik aan de weet dat ik op stap ben met een natuurplanner, een rijkswachter op rust en een spoedverpleger - vandaar de kleine oogjes. Zoveel mensen, zoveel redenen om de natuurmicrobe te pakken te krijgen. “Ik was als

rijkswachter vaak in de natuur op pad met speurhonden”, zegt Jan. Op z’n 46ste richtte hij de Holsbeekse afdeling op. Aangestoken door pioniers als André Roelants en Luc Vervoort, die de eerste orchideeënweide ontdekten en veilig stelden. Op zijn beurt stak Jan Lars aan. Al vanaf z’n 7de begon hij - eerst samen met z’n buurman - vogels te kijken en stak hij geregeld z’n handen uit de mouwen tijdens een van de beheerdagen met de buurt. “Na de hectiek van mijn werk in het ziekenhuis kom ik hier tot rust”, zegt de jonge voorzitter. “Het is tijdrovend, maar het geeft me tegelijk ook bakken energie. Recent deden we een muizentocht. Tientallen kinderen die life traps in het bos leegmaken om muizen te inventariseren, inclusief grijpgrage handjes en opgewonden geschreeuw: hun enthousiasme werkt zo aanstekelijk”,

vertelt Lars. Het Dunbergbroek biedt ons intussen raadselachtige kronkelpaden, galloways en natte weides. Met wat geluk spot je hier reeën of een havik.

“De voorbije jaren zijn hier, met steun van het Europese Life-fonds, heel ingrijpende werken gebeurd om het robuust valleilandschap te herstellen”, vertelt Kevin Feytons. Kevin is natuurplanner voor Natuurpunt en maakt z’n handen hier met plezier vuil als vrijwilliger. “Zo’n Life-project is een turbo: ineens zet je niet twee maar vijf grote stappen vooruit”, legt hij uit. “Populierenplantages werden omgevormd tot hooilanden waarin de oude laantjes weer zichtbaar zijn. En we hebben de bosranden met typische struiken en hagen hersteld”, zegt Kevin.

Romantiek

We duiken een kronkelende bosweg in. “Spijtig dat we hier met vier mannen staan, anders zou het best wel een romantisch plekje kunnen heten”, lacht Jan. Het is niet gelogen: rond enkele oude bomputten uit de 2de Wereldoorlog, bevindt zich een feeëriek open plek in het bos, compleet met een mostapijt en een picknicktafel. “Een ideale visplek voor de ijsvogel, en een thuis voor vuursalamanders”, weet Lars.

Langs de historische Uythemolen, een oude hoeve en een hoogstamboomgaard die door de afdeling beheerd wordt, wenden we de steven naar het Kloosterbos. Een bos met een verbluffend track record. Al in de 12de eeuw voorzag het de zusters van het Monfortcollege in Rotselaar van brandhout. Vandaag is het daslookbos het terrein van joggers en wandelaars die er een frisse neus komen halen.

Op de terugweg palaveren Lars en Jan over het verleden en de toekomst. Over hun 310 Holsbeekse leden, over het ijverige werkteam waar ze steevast een beroep op kunnen doen en over hoe het werkingsgebied in minder dan 30 jaar tijd uitgegroeid is van één enkel orchideeënperceel naar 135 hectare robuuste natuur. Lars droomt nog van zwarte ooievaars, grauwe klauwieren en dassen - al moeten die laatste de E314 nog over geraken. “Je ziet het, de toekomst is hier in goede handen”, zegt Jan glunderend terwijl hij zich tot mij wendt. Meer dan 4 decennia scheiden hen, maar als je hen zo bezig hoort, is er vooral veel dat hen bindt.

Op weekend in charmant Hageland

Zin om te onthaasten in het landschap van de Rode Ridder, en de Winge en de blauwgraslanden zelf te ontdekken? Zak dan af naar de Hagelandse Vallei en wandel langs de raadselachtige kronkelpaden, galloways en natte weides. Neem je geliefde mee en ga op zoek naar de meest romantische plekjes.

Vakantieverblijf Hageland

Vakantieverblijf Hageland vind je in een hoeve uit 1866 die helemaal gerestaureerd werd tot een charmante verblijfplaats. Het bevat een appartement geschikt voor max. 8 personen. Kinderen kunnen zich helemaal uitleven in de grote tuin en de groene omgeving biedt heel wat mogelijkheden. Fiets langs de Sven-Nys-Route, ontdek het Hagelands wandelnetwerk, kies voor culinair genot op het terras van een gezellige kroeg of ontdek de vele culturele bezienswaardigheden.

Meer info en reservatie:

Vakantieverblijf Hageland, Bergestraat 60,
3220 Holsbeek, vakantieverblijfhageland@gmail.com,
0496-28 80 57

